

Архивски број: 08-392/6
24-09-2024 година

Постапувајќи по претставка бр. 08-392/1 од 26.4.2024 година поднесена од
против за извршена дискриминација врз основа на личен и
општествен статус во областа на работата и работните односи, Комисијата за спречување и
заштита од дискриминација врз основа на член 21, став 1, точка 14 од Законот за спречување и
заштита од дискриминација (Службен Весник на Република Северна Македонија бр. 258/2020 од
30.10.2020) го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

НЕ СЕ УТВРДУВА ДИСКРИМИНАЦИЈА врз основа на личен и општествен статус во областа на
работата и работните односи сторена од страна на врз

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација поднесена е претставка бр. 08-392/1
од 26.4.2024 година, од страна на за сторена дискриминација врз основа на
личен и општествен статус во областа на работата и работните односи, од страна на

Согласно наводите од претставката, подносителката е поранешна вработена во
при што истата претходно водела постапка пред Комисијата за спречување и заштита
од дискриминација во врска со неисплата на награда во форма на ретроактивно покачување на
платата, за време на течењето на отказниот рок по нејзиното поднесување на едностран отказ на
договорот за вработување. Во однос на тековната постапка, подносителката истакнува наводи за
несразмерно помала плата во споредба со останати вработени во кои биле на
иста позиција и ги извршувале истите работни задачи, од кои примарно ја наведува вработената
која согласно наводите од претставката била вработена на истата позиција
како и подносителката - во секторот ? о што
по нејзиното прераспореѓување на позиција на ниво на целиот сектор, подносителката
тврди дека наведената вработена ги извршувала истите работни задачи како и досега. Оттука, во
однос на целокупното времетраење на работниот однос на подносителката, таа наведува дека
платата ѝ била фиксирана на првиот износ кој бил одреден уште при нејзиното вработување, при
што добила само еднократно зголемување во јули 2022 година, во рамките на зголемувањето кое
било предвидено за сите вработени во Во врска со ова, подносителката истакнува дека
се има стекнато со степен на образование – доктор на науки по со што тврди дека
само нејзината плата како на вработена со највисоки квалификации од соодветната област не ѝ
била зголемена, при што наведени се неколку вработени во однос на кои подносителката тврди
дека била ставена во понеповолна позиција.

Во продолжение на претставката се истакнати наводи дека работниот стаж кој подносителката го
стекнала во јил внесен во евиденцијата на покрај фактот што
истиот бил потврден и евидентиран од страна на ПИОМ, при што наведува дека по неколку
години поднесување барања за истото конечно ѝ бил евидентиран во рамките на

Во претставката е исто така наведено дека во 2022 година, подносителката се обратила до Управниот одбор на _____ о барање за нивелирање на платата и спречување на дискриминаторскиот однос спрема нејзе. Дополнително на ова, во претставката како компаратори се наведени вработени во Секторот за _____ и _____ при што подносителката истакнува барање да од потенцијалниот дискриминатор се обезбеди информација за тоа како платите на наведените вработени растеле во периодот од 2016 до 2023 година.

На крајот на претставката, подносителката истакнува тврдење согласно кое има сомнеж дека на лицето _____ од страна на _____ му биле исплатени 10.000 евра пред да си замине од _____ во периодот додека му течел отказниот рок) како поддршка за новата етапа од неговиот професионален развој.

Во претставката за заштита од дискриминација се истакнати наводи дека во _____ се вработени лица со многу помал стаж од подносителката кои добивале повеќекратни зголемувања на платата и почести бонуси споредбено со нејзе. Оттука, подносителката истакнува барања да се направи споредба на нејзината плата како советник _____ на ниво на служба со позиција на извршен менаџмент и договор за вработување за кој се предвидува менаџерски договор, наведувајќи ја како компаратор вработената _____ Дополнително на ова, подносителката наведува дека согласно исплатните листи кои се испратени во прилог на претставката, според доставеното судско вештачење може да се воочи дека _____ и исплаќала плата на подносителката според онаа која била предвидена за најниските позиции и се одликува со коефициент во вредност од 1 до 1,3. Оттука, согласно член 47 од Колективниот договор на _____, вака пресметаниот коефициент се однесува на следните групи според степенот на сложеност на работните задачи:

- „И – Работи кои подразбираат едноставен рутински труд кој не бара посебно образование
- Помалку сложени работи и задачи, односно работи со помош на едноставни средства за кои се доволни усмени упатства;
- ИИ – Средно-сложени работи и задачи на кои работата се повторува, со повремени појави на нови работи;
- Посложени и разновидни работи и задачи за чие извршување е потребна консултација.“

Во прилог на претставката беа доставени и:

- Договор за вработување бр. _____ од 1 _____ година;
- Одлука за престанување на важноста на договорот за вработување на определено време бр. _____ д _____ година;
- Нов договор за вработување бр. _____ од _____ година;
- Барања за регулирање на стаж во евиденција на _____ – емаил комуникација од 1.11.2022 година, 9.2.2022 година;
- Преглед на регистрирани податоци во ПИОМ;
- Колективен договор на _____;
- Евиденција во исплатни листи за подносителката _____, февруари 2016 година до ноември 2023 година;
- Вешт наод и мислење СВ бр. 86/2023 од вешто лице _____;
- Дополнување на наод и мислење СВ бр. 86/2023 од вешто лице _____;
- Одлуки за именување и разрешување на _____ на позиција _____;
- Одлука за откажување на договорот за вработување од страна на работникот бр. _____ од _____ година;

- Пријава/одјава во задолжително социјално осигурување – М1/М2 образец од 2.11.2023 година;
- Потврда за редовни работни задачи
- Решение за утврдување на должината на годишниот одмор бр. _____ Од _____ година;
- Поднесок до УО на _____ од 13.12.2022 година;
- Решение за неплатено отсуство поради стручно оспособување и усовршување бр. _____ од _____ година, донесено од страна на _____ то _____ на самоуправа
- Менаџерски договор бр. _____
- Барање за измена на одредби од приложениот менаџерски договор испратено преку електронска пошта на 3.12.2020 година;

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно член 24 став 7 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 14.5.2024 година испрати Известување бр. 08-392/3 за произнесување по наводите од претставката до

На ден 5.6.2024 година во Комисијата за спречување и заштита од дискриминација пристигна произнесување од страна на _____ како одговор на претставката заведено под арх. бр. 08-392/5.

Како одговор на истакнатите наводи за поранешно вработеното лице _____ наводната исплата на средства како поддршка за нова етапа од неговиот професионален развој, од страна на _____ целосно ги отфрлаат ваквите наводи образложувајќи дека истите се однесуваат на лични податоци и наведување на конкретни износи, без соодветна поткрепа со факти и докази, со што сметаат дека не треба да бидат предмет на разгледување. Во продолжение на ова, _____ смета дека подносителката во претставката нема изнесено факти и околности кои укажуваат на дискриминација, туку дека во претставката има само паушално нафрлени имиња, парични износи и околности, дополнително на што истакнуваат дека подносителката не конкретизирала дискриминаторски основ или пак факти и околности врз основа на кои ваквиот основ би можел да се идентификува како лично својство и општествен статус, при што исто така не е образложено својството на лицата кои се ставени како компаратори и поврзаноста на подносителката со истите во однос на истакнатите наводи за нееднаква исплата и надоместоци.

Следствено на ова, од страна на _____ образложуваат дека во претставката при описот на настаните не била воспоставена никаква врска со дискриминаторскиот основ лично својство и општествен статус, дополнително на што не бил воспоставен компаратор во споредба со кој би можело да се утврди понеповолна положба на подносителката или диспропорционален негативен ефект со истовремено постоење на дискриминаторски основ.

Во однос на очекувањата за зголемување на платата на подносителката, од страна на _____ наведуваат дека истото би можело да се случи само доколку вработената ги оправдувала очекувањата и „доколку _____ процени дека после протек на извесен период работникот е подготвен за нови предизвици и исполнување на други посложени работни задачи“. Оттука, образложуваат дека според впечатокот на _____ гекнат од работењето на подносителката, таа не стекнала предност пред останатите вработени во Секторот за _____ за да биде унапредена и да врши супервизија на вработени и координирање на процеси, поради што и не можело да ѝ биде дадено безусловно ветување за нивелирање или зголемување на нејзината плата.

Како одговор на наводите за еднократно зголемување на платата на подносителката, во произнесувањето е наведено дека од истото може да се воочи дека подносителката не била третирана различно во однос на сите останати вработени кога станувало збор за покачување на нивните плати.

Во однос на тврдењето дека стекнатиот степен на образование на подносителката – доктор на науки не бил земен во предвид, изнесено е дека околностите на положен испит, завршените магистерски студии по и познавањето на странски јазици биле земени во предвид уште при нејзиното вработување, додека стекнатиот научен степен – доктор на емал никакво влијание околу ангажманот на подносителката во имајќи го предвид фактот дека претставува трговско друштво во приватна сопственост кое извршува финансиски активности, а не научна институција.

Во однос на барањето на подносителката за проверка на платите на сите наведени компаратори, од страна на наведуваат дека веќе се произнеле во однос на платата на вработената во текот на претходната постапка, додека за останатите тврдат дека станува збор за различни фактички состојби од онаа на подносителката и се произнесуваат како што следи:

„При засновањето на работниот однос на определено време, била утврдена висината на платата во фиксен износ од (Д кој подносителот како работник го прифатил и склучил договор за вработување. После протек на период од една година, повторно е утврден износот на плата од страна на ако работодавец со одлука на Управен одбор на бр.) од : одина во бруто износ од МКД – нето износ од МКД. Преку таквата одлука, ја дефинирала својата позиција и услов под кој би прифатила со подносителот да го склучи договорот за вработување на неопределено време, при што подносителот се согласил со ваквата одлука и го склучил предметниот договор.“ Оттука, наведуваат дека ваквиот пристап на утврдување на фиксен износ на плата се применува при вработување на секој работник во вклучувајќи ја и подносителката на претставката, со тоа што во конкретниот случај била направена споредба со плата која подносителката на претставката ја земала на претходното работно место (), наведувајќи дека доколку при првичното утврдување на платата на , таа би била споредена со платите на останатите вработени во Секторот за платата би била утврдена на многу пониска парична вредност од МКД нето износ. Следствено на ова, во произнесувањето наведуваат дека сите вработени во Секторот за биле вработени на различни позиции согласно листата од истите доставена во прилог на произнесувањето, поради што не би ни можело да стане збор за иста фактичка состојба како и онаа на подносителката.

Во однос на степенот на сложеност на работните задачи на подносителката на претставката, наведуваат дека имајќи го во предвид фактот дека за работната позиција на подносителката не се предвидени раководење, контролирање, организирање процеси од доменот на правните работи, не може да станува збор за работни задачи кои се класифицираат како сложени/многу сложени, при што наведуваат дека работната позиција на подносителката е хиерархиски претпоследна во склоп на Секторот за

Во продолжение на произнесувањето од одговараат на наводите за компараторите и образложувајќи дека истите биле дел од друг сектор на (а не Секторот за), со што наведуваат дека не станува збор за иста фактичка состојба како онаа на подносителката, образложувајќи дека споменатите лица имаат целосно различна улога при вршењето на финансиските активности на , и не би биле подложни на споредба со ангажманот на лицата кои се вработени како , како што е и подносителката.

Во однос на доставеното судско вештачење на подносителката, од страна на _____ то така доставуваат судско вештачење од _____, наведувајќи во одговорот на претставката дека од истото „јасно се гледа спротивното тврдење од она на подносителот, т.е. дека _____ правилно пресметувала и исплаќала плата на подносителот.“

Во однос на испратениот допис од 2022 година кој _____ го доставила до Управниот Одбор на _____ во прилог на произнесувањето доставуваат одговор на информација од директорот на секторот за правни работи упатен до УО на _____

На крајот на произнесувањето, од _____ наведуваат дека подносителката на претставката засновала нов работен однос во _____ првиот ден по истекот на отказниот рок, со тоа што очигледно имала веќе воспоставено намера да го напушти работното место во _____ во дадениот период, ефективно отфрлајќи ги наводите дека доколку знаела дека ќе има ретроактивно зголемување на платата, _____ не би го напуштила работното место во _____

Оттука, наведуваат дека „не може да се очекува _____ да ја финансира подготовката на работната кариера на подносителот кај новиот работодавец која очигледно била прелиминарно утврдена пред поднесувањето на барањето за престанок на работниот однос.“

Во врска со одлуките за назначување на менаџер, наведуваат дека по одбивањето на подносителката да го потпише менаџерскиот договор, не била донесена никаква дополнителна одлука со која би можела да стекне статус на менаџер. Во однос на упатените забелешки за содржината на менаџерскиот договор, наведуваат дека од страна на претпоставеното лице на подносителката ѝ било одговорено дека барањата за измена на истиот не може да бидат прифатени и дека сите останати менаџери потпишувале договор со идентична содржина.

Во прилог на произнесувањето беше доставена и следната документација:

- Одлука за прием на нов работник од февруари 2016 година на Управен Одбор на _____
- Одлука за прием на работник од определено на неопределено работно време бр. _____ од _____ година на УО на _____
- Листа на вработени со опис на работа извадена од секторот за _____ три _____
- Вешт наод и мислење СВ IV 54/2024 од _____ је;
- Одговор на информација од 21.12.2022 година;
- Преглед на регистрирани податоци во матична евиденција од 9.2.2024 година;
- Електронска порака од директор на Сектор _____ подносителката на претставката од 18.11.2020 година и 2.12.2020 година.

Земајќи ги предвид наводите во претставката, произнесувањето по истата, како и прибавените докази, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација утврди дека не станува збор за извршена дискриминација од страна на _____ прз согласно член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација кој гласи:

„Дискриминација е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други. Ова ги опфаќа сите форми на дискриминација вклучително и оневозможување на соодветно приспособување и оневозможување на пристапност и достапност на инфраструктурата, доброта и услугите“.

Комисијата утврди дека во конкретниот случај не станува збор за дискриминација врз основ на личниот и општествен статус на подносителката на претставката. Имено, наводите за сторена дискриминација кои се истакнати во претставката не воспоставуваат каузална врска помеѓу наведениот дискриминаторски основ и дејствијата на поранешниот работодавач на подносителката на претставката за заштита од дискриминација за кои е наведено дека претставуваат дискриминаторски третман. Притоа, наведената дискриминаторска основа лично својство и општествен статус не е поврзана со карактеристика по која подносителот се разликува од мнозинството, која не е прифатена или по која подносителот е познат во јавноста или средината, согласно која постои каузална врска со понеповолен или дискриминаторски третман. Оттука, имајќи го во предвид недостатокот на ваквата каузална врска, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација утврди дека не станува збор за извршена повреда на правото на еднаквост врз било која дискриминаторска основа согласно член 5 од Законот за спречување и заштита од дискриминација кој гласи:

„Се забранува секоја дискриминација врз основа на раса, боја на кожа, потекло национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа (во натамошниот текст: дискриминаторска основа).“

Оттука, имајќи ја предвид законската дефиниција за дискриминација уредена во член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, Комисијата не пронајде дека била сторена дискриминација врз основ на личен и општествен статус во областа на работата и работните односи од страна на _____ врз _____

Согласно надлежностите од член 21 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, а во врска со член 27 став (1) од истиот Закон, врз основа на погоре изнесеното, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на мислењето.

Скопје
23.9.2024

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател на Комисијата
Игор Јадровски

Доставено до: